

Dvořáková, Drahomíra; Chára, Luboš

Projekt informačního vzdělávání pedagogů na střední technické škole

ProInflow. 2010, vol. 2, iss. 2, pp. 76-86

ISSN 1804-2406

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/133689>

Access Date: 29. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Drahomíra Dvořáková, Luboš Chára

PROJEKT INFORMAČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGŮ NA STŘEDNÍ TECHNICKÉ ŠKOLE

Abstrakt:

Příspěvek popisuje průběh školení informační gramotnosti zaměřené cíleně na pedagogy střední technické školy. Toto pilotní školení probíhalo od února do srpna 2010 a bylo součástí projektu na vytvoření „Studijního a informačního centra ve Střední škole technické a obchodní Dačice“. Cílem samotného školení bylo zkvalitnit vzdělávací proces na škole a inspirativně nasměrovat pedagogy do dalšího vzdělávání v oblasti orientace v elektronických zdrojích (digitální knihovny, open access zdroje a institucionální repozitáře), vyhledávání informací, citování aj. V závěru příspěvku je shrnuta a vyhodnocena anketa, která proběhla mezi pedagogy. Výsledky této ankety ovlivní další projekty konané v Národní technické knihovně a spojené s informační gramotností pedagogů.

Klíčová slova: *informační gramotnost, střední školy, knihovny, informační vzdělávání*

Abstract:

This study is focused on training information literacy of teachers in one secondary technical school. The pilot training lessons were held from February to August 2010 and were a part of a project which resulted to the foundation of the Studying and Information Centre in SSTO Dacice. The aim of training was to improve the quality of educational process in school and in friendly way lead teachers to self-education in the area of orientation in electronic resources (digital libraries, open access resources and institutional repositories), searching information, citation etc. In the conclusion of this article there is summarized and analyzed the questionnaire action in which teachers participated. Results of this questionnaire will influence of the future The National technical library's projects on information literacy training.

Keywords: *information literacy, secondary schools, libraries, information education*

Úvod

Tento příspěvek si neklade za cíl pouze představit projekt pilotního školení informační gramotnosti zaměřený na pedagogy střední školy, ale zároveň chce ukázat jednu z cest, jak plnohodnotně začlenit knihovnu do vzdělávacího procesu. Vzhledem ke skutečnosti, že role knihoven na poli vzdělávání je mnohdy podceňována, může být pojítkem mezi pedagogy, studenty a knihovnou právě informační

gramotnost. První zmínky o informační gramotnosti se objevují z úst Paula Zurkowského, tehdejšího prezidenta „Information Industry Association“. V roce 1974 považoval za informačně gramotné ty jedince, kteří jsou připraveni používat informační zdroje při práci a kteří se naučili, jak využívat širokou škálu technik a informačních nástrojů stejně jako primární zdroje při řešení problémů.¹ S čistým svědomím můžeme konstatovat, že tato definice je stále platná a v dnešní době výstižně přesná. Pod pojmem jedinec si můžeme představit kohokoli, kdo figuruje jako článek vzdělávacího procesu, tedy nejen studenta, ale také pedagoga. Vzhledem ke zkušenostem, které jsme v knihovně při práci se studenty získali, jsme začali uvažovat o spolupráci se středoškolskými pedagogy. Pedagogům jsme měli co předat, víme, co studenti požadují, jaká jsou jejich slabá místa či z jakého důvodu postrádají motivaci. Naším prvořadým cílem tedy bylo tyto cenné zkušenosti zprostředkovat pedagogům se sekundárním dopadem na studenty.

Co projektu předcházelo

Pilotnímu projektu školení pedagogů Střední školy technické a obchodní Dačice (dále jen SŠTO Dačice) předcházelo průzkum² provedený na středních školách 4. stupně ve spolupráci s Ústavem informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Univerzity Karlovy (dále jen FF UK). Cílem průzkumu bylo najít odpověď na otázku, jak učitelé pracují s odbornými informacemi. Osloveno bylo 181 středních a vyšších odborných škol v regionu Praha. Z průzkumu byly vynechány konzervatoře, praktické školy a školy s jiným typem závěrečné zkoušky než maturita. Odpovědi byly získány od 45 respondentů, z toho bylo 13 respondentů ze středních zdravotnických škol, sedm respondentů z gymnázií, šest respondentů ze středních škol dopravních, čtyři z evangelické akademie a další. Respondenti nejčastěji vyučovali informační technologie, a to v 16 případech, chemii ve 12 případech, ošetřovatelství a matematiku v 10 případech, psychologii v 8 případech atp.

Z průzkumu vyplynulo, že učitelé by z více než 90 % uvítali pořádání seminářů orientovaných na práci s on-line elektronickými zdroji přímo na školách a 80 % učitelů by přivítalo možnost používat při výuce plné texty knih a periodik.

Počátky spolupráce

Spolupráce mezi SŠTO v Dačicích a Národní technickou knihovnou (NTK) se začala rýsovat v průběhu školního roku 2008/2009. NTK byla oslovena přímo SŠTO se

1 LANDOVÁ, Hana. Informační gramotnost - náš problém(?). *Ikaros* [online]. 2002, roč. 6, č. 8 [cit. 2010-09-17]. Dostupný na WWW: <<http://www.ikaros.cz/node/1024>>. ISSN 1212-5075.

2 KOSCELNÍKOVÁ, Radka. Možnosti knihoven v oblasti dalšího vzdělávání učitelů. In *Knihovny současnosti 2008*. Brno : Sdružení knihoven ČR, 2008, s. 235-242. Dostupný také na WWW: <<http://www.svkos.cz/data/xinha/sdruk/2008-3-235.pdf>>. ISBN 978-80-86249-49-0.

žádostí o spolupráci při školení informační gramotnosti v rámci připravovaného projektu budování „Studijního a informačního centra“. Cílem této spolupráce na projektu měla být pomoc s akvizicí fondu do nově budovaného centra, proškolení garanta, knihovníků a dalších pedagogických pracovníků v práci s odbornými informacemi a zajištění exkurzí do NTK.

Projekt byl zahájen 24. 2. 2009, datum ukončení projektu je 2. 2. 2012. Většina nákladů (rozpočet přesahuje částku 4 miliony Kč) na jeho realizaci je hrazena z prostředků Evropské unie v rámci operačního programu „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“. Cílem této investice je zásadním způsobem přispět ke zkvalitnění vzdělávacího procesu na škole.

Operační program „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“

Operační program „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“³ (OP VK) je víceletým tematickým programem v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT), v jehož rámci je možné v programovacím období 2007-2013 čerpat finanční prostředky z Evropského sociálního fondu (ESF), jednoho ze strukturálních fondů Evropské unie (EU). Globálním cílem OP VK 2007-2013 je rozvoj vzdělanostní společnosti za účelem posílení konkurenceschopnosti ČR prostřednictvím modernizace systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji. Pro OP VK je vyčleněno 1,83 mld. €, což činí přibližně 6,8 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku.

OP VK obsahuje 5 prioritních os rozdělujících operační program na logické celky. Ty jsou dále specifikovány prostřednictvím tzv. oblastí podpor, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné osy podpořeny:

- Prioritní osa č. 1: Počáteční vzdělávání
- Prioritní osa č. 2: Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj
- Prioritní osa č. 3: Další vzdělávání
- Prioritní osa č. 4 (a, b): Systémový rámec celoživotního učení (cíl Konvergence, cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)
- Prioritní osa č. 5 (a, b): Technická pomoc (cíl Konvergence, cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)

3 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *MŠMT* [online]. Praha : MŠMT, © MŠMT 2006 [cit. 2010-10-03]. OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost období 2007-2013. Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013>>.

Projekt „Studijního a informačního centra“ v SŠTO Dačice

Střední škola technická a obchodní v Dačicích je příspěvkovou organizací, zřizovatelem je Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích. Škola poskytuje střední vzdělání s maturitní zkouškou a střední vzdělání s výučním listem formou denního, dálkového a individuální studia.

„Studijní informační centrum“ (dále jen SIC) bude sloužit studentům denního i dálkového studia. Celkově nabídne studovnu a knihovnu s PC učebnou vybavenou 18 počítači s neomezeným připojením na internet. Knihovní fond bude po průběžné akvizici obsahovat kolem 6000 titulů odborné technické a ekonomické literatury. Studovna dále nabídne multifunkční zařízení a LCD televizi se zpracovadelskými programy, kterou bude možné také využít pro pořádání videokonferencí s partnerskými školami v Rakousku. V centru budou moci studenti trávit čas i v době mimo vyučování a dále se vzdělávat. Centrum bude využíváno i pedagogy, kteří zde budou moci navázat neformální kontakt se studenty. V rámci projektu „Studijního a informačního centra“ nabídne nový pohled na školu, vzdělání a komunikaci zábavně vzdělávací a informační portál SŠTO „Škola trochu Jinak“⁴.

První setkání s pedagogy SŠTO Dačice

První školení proběhlo ve dnech 2. a 3. února 2010 v učebně SŠTO Dačice. Pedagogové školy byli z časových a organizačních důvodů rozděleni na dvě skupiny. Jelikož se jednalo o první setkání školitelů a školených pedagogů, byla i přednášená témata zvolena velmi široce a zpracována jako úvod k následující spolupráci. Samotné školení bylo rozděleno do tří částí.

V první části byli posluchači seznámeni s typologií informačních pramenů. Primární, sekundární a terciární prameny byly detailně představeny na konkrétních příkladech dostupných v prostředí internetu. Graficky byl znázorněn přehled služeb vedoucích k získání dokumentu. Přehled zahrnoval referenční, výpůjční, reprografické, rešeršní služby, meziknihovní výpůjční služby, mezinárodní meziknihovní služby, dodávání dokumentů včetně nové služby EbookOnDemand⁵ (EOD). Na závěr byli pedagogové seznámeni s přehledem zdrojů s tematikou informační gramotnosti včetně citačních pravidel.

Druhou část tvořilo detailní představení referenčních, rešeršních služeb a základní přehled vyhledávacích nástrojů. Třetí část poté navázala na předešlé dvě a se-

4 Viz www.skolatrochujinak.cz.

5 Viz <http://www.books2ebooks.eu/>.

znamovala pedagogy s Virtuální polytechnickou knihovnou (VPK), zejména jako s nástrojem pro získávání dokumentů.

Prvního školení se zúčastnilo nejvíce pedagogů (s úvodními tématy byl během dvou dnů seznámen téměř celý pedagogický sbor školy). Během přednášek školitelé mimo zmíněných témat pedagogy také seznámili se samotným projektem a jeho možným vývojem do budoucna. Pedagogové byli vyzváni, aby se svými nápady sami podíleli na přípravě dalších přednášek, případně aby neváhali poskytnout telefonicky či e-mailem zpětnou vazbu. V tomto prvním případě zpětná vazba proběhla ústně, a to bezprostředně po skončení školení. Pedagogové shledali úvod zajímavým, shodli se však, že další školení by mělo probíhat prakticky, a to za použití výpočetní techniky. Bylo také předběžně dohodnuto, že další školení se uskuteční v Praze v prostorách NTK.

Druhé setkání

Druhé setkání školitelů a pedagogů SŠTO Dačice se uskutečnilo před koncem školního roku 29. června 2010. Skupinka pedagogů a několika vybraných žáků (celkem šestnáct osob) přicestovala do Prahy. V dopoledních hodinách proběhla exkurze v Národní technické knihovně a po kratší pauze následovalo školení „Možnosti vyhledávání na Internetu“ v počítačové studovně knihovny. Obsahem bylo seznámení s vědeckými volně dostupnými zdroji (např. Scirus, Google Scholar, ArXiv, TechXtra, Intute, NZDL, DOAJ, IngentaConnect aj.) a nácvik vyhledávacích technik (logické a proximitní operátory, užití znamének vyloučení / upřesnění a frází) ve vyhledávači Google.

Účastníci měli možnost si probíranou látku přímo ověřit na PC, a proto mohli okamžitě podávat ústní zpětnou vazbu. Zde školitelé získali představu o tématech, které by mohly pedagogy zaujmout, a zároveň měli možnost posoudit i stupeň informační gramotnosti pedagogů. Na závěr byli všichni zúčastnění vyzváni k zaslání zpětné vazby případně podnětů školitelům e-mailem.

Třetí setkání

Třetí a poslední setkání se konalo 24. srpna 2010 v Dačicích přímo v prostorách Studijního a informačního centra. Zpětná vazba z předchozích školení nebyla příliš velká, nicméně školitelé měli k dispozici několik podnětů (potřeba hlubšího procvičení vyhledávání).

Tématem třetího školení bylo posílení schopnosti používání technik pokročilého vyhledávání zejména v prostředí vyhledávače Google pomocí logických, proximitních a pokročilých vyhledávacích operátorů. Pedagogové měli možnost si předná-

šenou látku vyzkoušet na praktických úkolech (např. vyhledání stránek obsahujících v URL adrese i názvu stránky pojem Meziknihovní služby). Závěrem byly také krátce představeny open access zdroje, licencované elektronické zdroje (např. EBSCO, Knovel) a webové stránky informačních profesionálů (např. K. Blakeman, Ch. Sherman).

Na konci tohoto školení proběhla níže vyhodnocená anketa a malé shrnutí celého kurzu.

Anketa uspořádaná mezi pedagogy na posledním školení v SŠTO Dačice

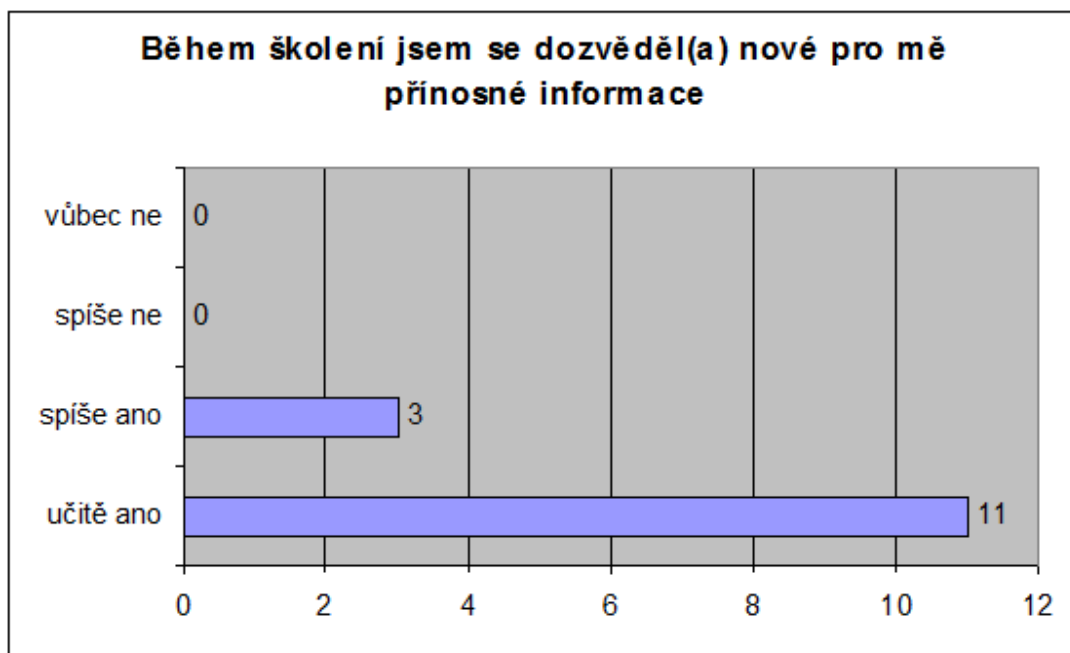
Během celého pilotního projektu byla školení koncipována s ohledem na konečné uživatele (pedagogy). Ke každému kurzu i zvolenému tématu byla školiteli žádána zpětná vazba, a to jak na místě v rámci krátké diskuze, tak i v následné komunikaci. Z každého školení byly předány prezentace a související materiály. Pedagogové měli možnost obrátit se s konkrétními dotazy na školitele či podat zpětnou vazbu na samotný kurz. Zároveň také byli vždy požádáni o poskytnutí vlastních návrhů, které by školitelům umožnily zaměřit se na aktuální problémy spojené se zvyšováním informační gramotnosti.

Na základě těchto dotazů a podnětů bylo vyhodnoceno jako vhodné zaměřit se zejména na praktické ukázky a příklady. V tomto duchu bylo koncipováno i poslední školení, na jehož závěr proběhla námi vyhodnocovaná anketa.

Cílem dotazování bylo zjistit, do jaké míry byly poskytnuté informace relevantní konečným uživatelům. Zejména, zda se podařilo oslovit všechny pedagogy i s ohledem na to, že se nemuselo vždy jednat o témata vztahující se k jejich aprobaci. Jelikož se jednalo o školení s praktickými ukázkami, byl také zájem vyhodnotit, jak účelně a efektivně se podařilo vybrat praktické úkoly.

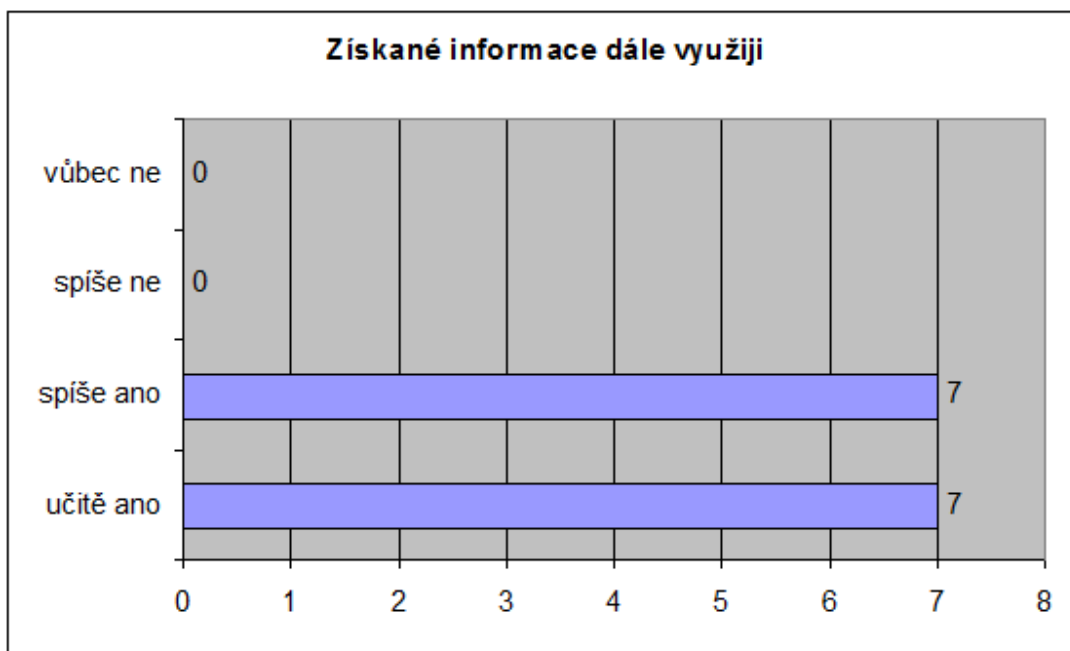
Dotazník obsahoval čtyři základní zjišťovací a dvě doplňovací otázky, které, podobně jako dříve v ústní formě, umožňovaly zanechat školitelům konkrétní dotaz a připojit kontakt na sebe pro případnou odpověď. Byl zde i prostor pro vlastní komentář.

Ankety se zúčastnilo čtrnáct respondentů. Na první čtyři otázky se podařilo získat odpověď od všech dotazovaných. Doplňovací otázky nebyly vyplněny, s výjimkou dvou případů, kde bylo uvedeno poděkování za proběhlé školení.

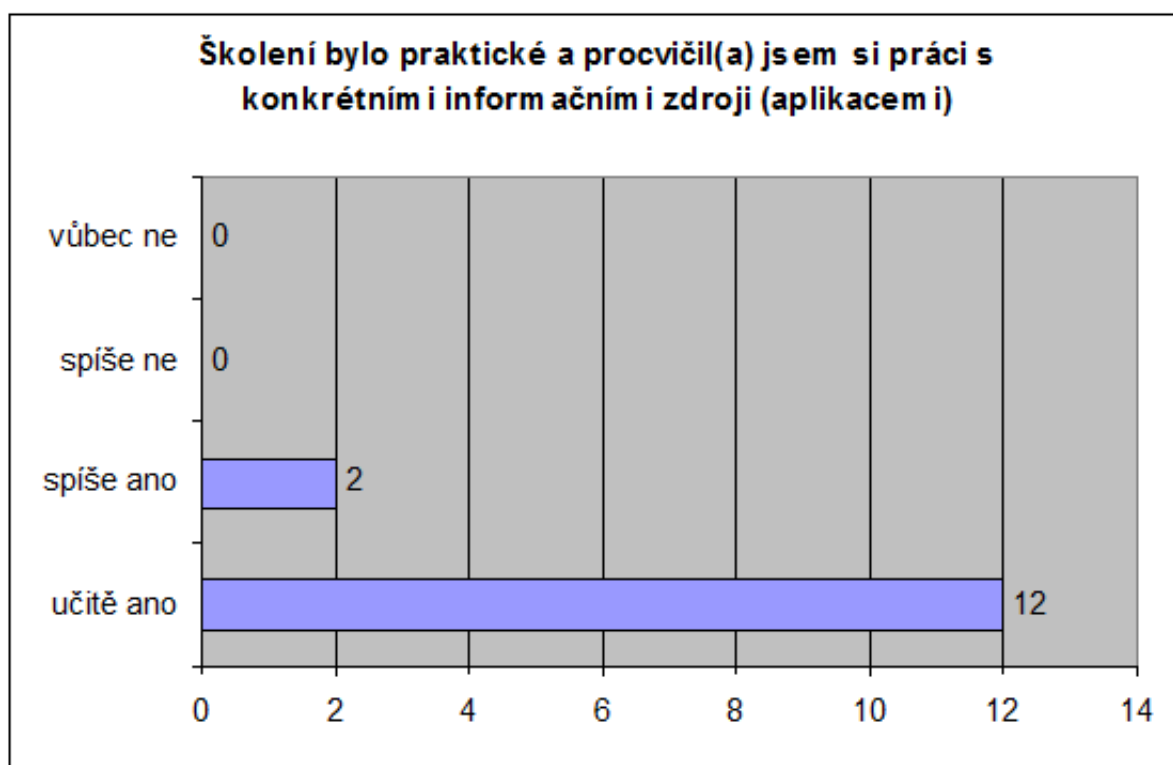
Graf 1 První otázka vyhodnocuje, do jaké míry školení poskytlo nové a relevantní informace.

Jedenáct respondentů vyhodnotilo školení jako určitě přínosné, tři jako spíše přínosné. Žádný s dotazovaných nevedl, že by školení pro něho nemělo informační hodnotu. Zde se odrazila snaha školitelů přizpůsobit průběh školení dříve vzneseným požadavkům a zejména interaktivní přístup k samotnému školení.

Graf 2 Druhá otázka zjišťovala, zda a do jaké míry získané informace respondenti dále využijí (zejména ve své praxi).

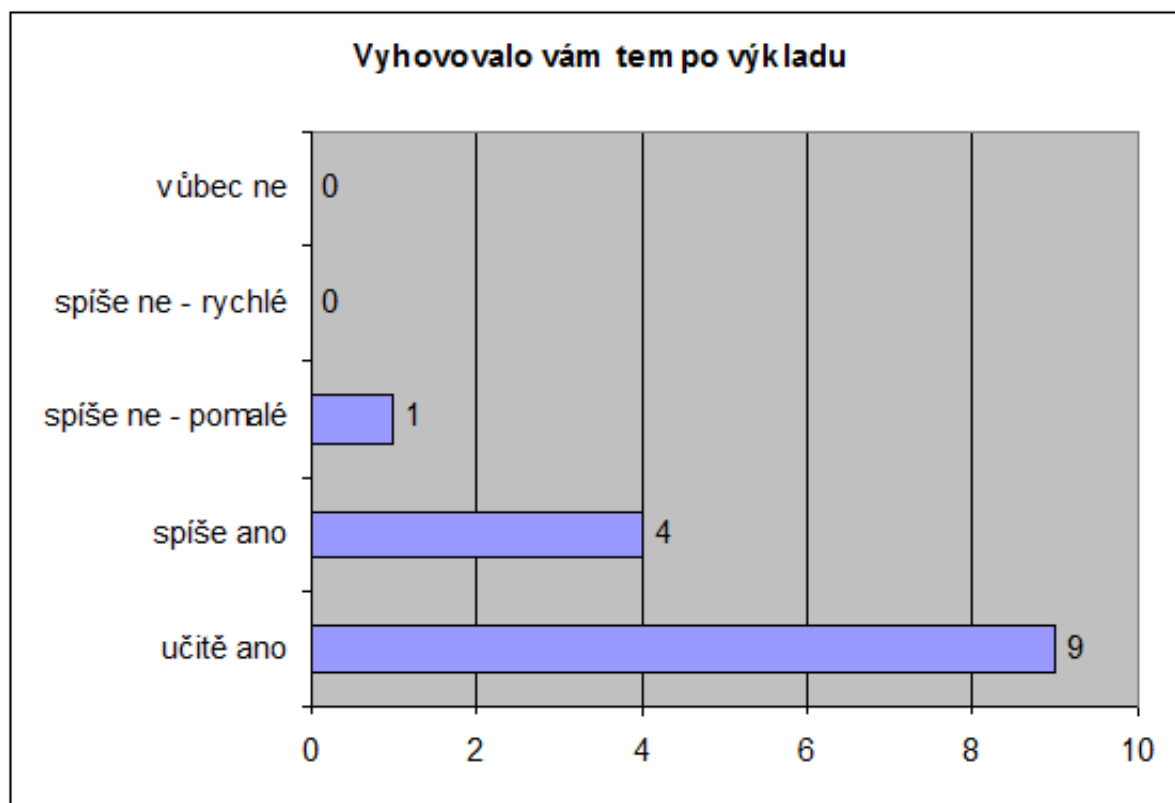
Opět žádný z dotazovaných nevedl, že by nové vědomosti dále nevyužil. V relevanci se pak rozdělili respondenti na dvě stejné skupiny, tj. sedm uvedlo, že informace určitě dále použije, a sedm, že je spíše použije. Zde se ověřilo, že bylo vhodné zvolit spíš obecné téma a demonstrovat samotný způsob vyhledání informace, nežli se zaměřit na konkrétní téma nebo problém.

Graf 3 Odpovědi na třetí otázku ukazují, do jaké míry se cítili respondenti zapojení do praktické části školení.

Dvanáct dotazovaných uvedlo, že školení pro ně bylo dostatečně praktické a že si vhodně prověřili práci s dostupnými informačními zdroji. Dvě odpovědi uvádějí, že školení bylo spíše praktické. Záporně nebyla vyhodnocena žádná odpověď.

Devět účastníků uvedlo, že zvolené tempo výkladu bylo dostatečně vyhovující, čtyřem spíše vyhovovalo a jeden účastník považoval zvolené tempo za pomalé.

Graf 4 Poslední zjišťovací otázka se týkala tempa výkladu.

Zhodnocení

Lze konstatovat, že možnost zvýšit si svou informační gramotnost pedagogové uvítali. Kladně hodnotili zejména možnost praktického procvičení. Z ankety také vyplývá, že ačkoli se jednalo o nesourodou skupinku posluchačů (zahrnovala pedagogy humanitních i čistě technických oborů), podařilo se školitelům víceméně úspěšně zvolit tempo pro výklad i pro praktické procvičení. Zajímavé je, že ačkoli téměř 86 % respondentů uvedlo, že školení bylo dostatečně praktické a zaměřené na konkrétní informační zdroje, jen 50 % respondentů dále uvedlo, že získané znalosti využije při výuce nebo pro přípravu studijních materiálů.

Také se potvrdila vhodná volba ukázkových příkladů a témat. Zvolné příklady byly vybrány na zajímavé, avšak obecné téma, čímž bylo pozvednuto samotné vyhledání informace nad nalezeným obsahem.

Závěrem lze říci, že podle této ankety bylo školení vnímáno kladně a lze také předpokládat, že kantoři získané znalosti dále využijí ve své praxi a v některých případech i přímo předají dále svým studentům.

Význam informačního vzdělávání

Smyslem celého školení bylo propojit teoretické i praktické dovednosti informační gramotnosti pedagogů a zpětně je využít v rámci vzdělávacího procesu. Pokud se rozeberou jednotlivé prvky školicího procesu, tj. školitele a školící, lze s čistým svědomím konstatovat, že pilotní projekt byl úspěšný. Školitelé předali pedagogům veškeré know-how s cílem pedagogii posunout, motivovat a otevřít jim nové obzory na poli informační gramotnosti. Školitelé během celého projektu vyžadovali zpětnou vazbu a ta byla následně hlavní prioritou při tvorbě dalších školení. Pedagogové obdrželi textovou podporu a školitelé byli připraveni kdykoliv poskytnout další konzultace (telefonicky, e-mailem apod.), a to nejen k probíranému tématu. Výsledek ankety spolu s neformálními rozhovory s pedagogy značně ovlivní další projekty spojené s informačním vzděláváním pedagogů v NTK. V rámci proběhlého školení si školitelé uvědomili dvě zásadní skutečnosti: nejen student, ale také pedagog musí být dostatečně motivován, a pokud postrádá osobní motivaci, je velmi důležitá role školitele, který by měl zvolit optimální cestu s cílem vzbudit v pedagogovi zájem a pochopit smysl předávaného. Dalším poznatkem byla důležitost vyzkoušet si probíranou látku po teoretickém představení také prakticky. Bylo zjištěno, že praktickým nácvikem dovednosti spojených s IG si lze osvojit více probírané látky, a to nejlépe, pokud je kombinována s příklady formou úkolů. V souladu s výše uvedeným se školitelé těší na další projekty zaměřené na informační vzdělávání pedagogů středních škol a vítají jakékoliv podněty s tímto spojené.

Použité zdroje

- DOMBROVSKÁ, Michaela. Informační gramotnost z hlediska veřejné politiky : jak definovat informační gramotnost? *Ikaros* [online]. 2002, roč. 6, č. 12 [cit. 2010-09-23]. Dostupný na WWW: <<http://www.ikaros.cz/node/1227>>. ISSN 1212-5075.
- DOMBROVSKÁ, Michaela. Informační gramotnost z hlediska veřejné politiky : klíčové kompetence a informační gramotnost. *Ikaros* [online]. 2003, roč. 7, č. 5 [cit. 2010-09-22]. Dostupný na WWW: <<http://www.ikaros.cz/node/1340>>. ISSN 1212-5075.
- DOMBROVSKÁ, Michaela. Informační gramotnost z hlediska veřejné politiky : proč je důležité definovat informační gramotnost? *Ikaros* [online]. 2002, roč. 6, č. 11 [cit. 2010-09-25]. Dostupný na WWW: <<http://www.ikaros.cz/node/1198>>. ISSN 1212-5075.
- DOMBROVSKÁ, Michaela; LANDOVÁ, Hana; TICHÁ, Ludmila. Informační gramotnost - teorie a praxe v ČR. *Národní knihovna*, 2004, roč. 15, č. 1, s. 7-19.
- DOMBROVSKÁ, Michaela. Koncepce rozvoje informační gramotnosti na vysokých školách a odborné semináře IVIG 2003 a ILME. *Ikaros* [online]. 2003, roč. 7, č. 9 [cit. 2010-09-17]. Dostupný na WWW: <<http://www.ikaros.cz/node/1480>>. ISSN 1212-5075.

- HÁJKOVÁ, Zuzana; LEPAROVÁ, Jana; NEJEZCHLEBOVÁ, Jana. Informační vzdělávání uživatelů - sekce IVU začíná pracovat. *Ikaros* [online]. 2010, roč. 14, č. 3 [cit. 2010-10-03]. Dostupný na WWW: <<http://www.ikaros.cz/node/6012>>. ISSN 1212-5075.
- KOČÍ, Hana. Proměna středoškolských knihoven na pulzující informační centra. *Čtenář*. 2009, roč. 61, č. 3, s. 93-99. ISSN 0011-2321.
- KOSCELNÍKOVÁ, Radka. Možnosti knihoven v oblasti dalšího vzdělávání učitelů. In *Knihovny současnosti 2008*. Brno : Sdružení knihoven ČR, 2008, s. 235-242. Dostupný také na WWW: <<http://www.svkos.cz/data/xinha/sdruk/2008-3-235.pdf>>. ISBN 978-80-86249-49-0.
- LANDOVÁ, Hana. Americká knihovnická asociace a informační gramotnost. *Ikaros* [online]. 2002, roč. 6, č. 10 [cit. 2010-09-22]. Dostupný na WWW: <<http://www.ikaros.cz/node/1184>>. ISSN 1212-5075.
- LANDOVÁ, Hana. Informační gramotnost - náš problém(?). *Ikaros* [online]. 2002, roč. 6, č. 8 [cit. 2010-09-17]. Dostupný na WWW: <<http://www.ikaros.cz/node/1024>>. ISSN 1212-5075.
- LANDOVÁ, Hana. Informační gramotnost v kontextu vzdělávání s důrazem na vysoké školy. *Ikaros* [online]. 2003, roč. 7, č. 4 [cit. 2010-09-21]. Dostupný na WWW: <<http://www.ikaros.cz/node/1322>>. ISSN 1212-5075.
- LANDOVÁ, Hana. INFORUM 2003 - sekce "Role informačních pracovníků v procesu vzdělávání". *Ikaros* [online]. 2003, roč. 7, č. 6 [cit. 2010-09-22]. Dostupný na WWW: <<http://www.ikaros.cz/node/1419>>. ISSN 1212-5075.
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *MŠMT* [online]. Praha : MŠMT, © MŠMT 2006 [cit. 2010-10-03]. OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost období 2007-2013. Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013>>.
- NEJEZCHLEBOVÁ, Jana. Informační gramotnost poosmé. *Ikaros* [online]. 2010, roč. 14, č. 2 [cit. 2010-10-03]. Dostupný na WWW: <<http://www.ikaros.cz/node/5972>>. ISSN 1212-5075.
- SŠTO Dačice. *ŠKOLA trochu JINAK : Studijní a Informační Centrum SŠTO Dačice* [online]. Dačice : SŠTO, © SŠTO Dačice [cit. 2010-10-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.skolatrochujinak.cz/>>.